

VRIENDELIJK VEILIG VERANTWOORDELIJK

dat is waar wij voor staan!

Dyslexie op het Zuiderzee College

Schooljaar 2023-2024

Contactpersonen: B. van der Peet (dyslexiecoördinator) en I. Tol (coördinator ondersteuning en begeleiding)

Schooljaar: 2023-2024 (conceptversie)

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Dyslexie	4
Dyslexieverklaring	4
Doel dyslexiebeleidsplan	4
3. Ondersteuning op het Zuiderzee College	5
Signalering en onderzoek brugklas	5
Signalering en onderzoek bovenbouw	5
Instromers	5
4. Begeleiding en ondersteuning	6
Faciliteitenkaart en stickertjes	6
Technische hulpmiddelen	6
Ondersteuning	6
5. Organisatie en communicatie	7
School	7
Leerlingen en ouders	7
6. Informatie is te vinden op:	8

1. INLEIDING

Een diagnose dyslexie kan grote gevolgen hebben voor de leerling, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Tevens kan het gevolgen hebben voor de werkhouding en motivatie van de leerling.

Het Zuiderzee College beseft dat dyslectische leerlingen in zeker 'opzicht' verschillen van niet-dyslectische leerlingen en dat het aanbieden van extra ondersteuning en specifieke faciliteringsmogelijkheden bijdragen aan het succesvol doorlopen van de middelbare school. Deze leerlingen hebben **specifieke** hulp en begeleiding nodig en deze wordt op school geboden.

De **missie** van het dyslexiebeleid wordt dan ook als volgt beschreven:

- dyslectische leerlingen kunnen die opleiding volgen waartoe ze op basis van hun cognitieve capaciteiten in staat zijn;
- ze kunnen omgaan met hun dyslexie;
- ze vergroten hun lees- en schrijfvaardigheid, zo nodig met hulpmiddelen.

De **visie** van het dyslexiebeleid wordt als volgt beschreven:

- De leerling staat centraal;
- De facilitering vindt plaats gedurende de hele schoolloopbaan;
- de ondersteuning gaat uit van wat werkt bij de leerling en wat een zo groot mogelijk effect heeft.

In 2013 verscheen er een herziening van het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs uit 2004. Het protocol omvat richtlijnen voor het beleid van vo-scholen. Het Zuiderzee College volgt de richtlijnen van dit protocol.

Het protocol beschrijft geen reglementen en wettelijke bepalingen. Het Zuiderzee College houdt zich aan de reglementen en wettelijke bepalingen zoals beschreven in artikel 55 van het examenbesluit.

2. DYSLEXIE

Bij leerlingen met dyslexie is er sprake van een ernstige lees-en/of spellingachterstand. Ondanks dat deze leerlingen goed onderwijs hebben gevolgd, hebben zij moeite met lezen en spellen en is dit proces onvoldoende geautomatiseerd. Dyslexie is een specifieke leerstoornis met een neurologische basis, waarbij de kern van het probleem ligt in het vlot en accuraat lezen en spellen van woorden.

Dyslectische leerlingen in het Voortgezet Onderwijs hebben problemen met:

- lezen en/of spellen op woordniveau in het Nederlands
- Snel en accuraat lezen van teksten bij alle vakken
- Snel en accuraat spellen bij functioneel schrijven bij alle vakken.

De mate waarin leerlingen last hebben van dyslexie kan verschillend zijn. Dyslexie komt voor in verschillende varianten. Leerlingen kunnen problemen ondervinden op lees- of spellingsniveau. (Protocol dyslexie Voortgezet Onderwijs, 2013).

Dyslexieverklaring

Op het Zuiderzee College wordt een leerling als dyslectisch gezien wanneer het in bezit is van een officiële dyslexieverklaring. Een officiële dyslexieverklaring kan afgegeven worden door iemand met een academische graad in de klinische (kinder- of jeugd-)psychologie of orthopedagogiek, alsmede iemand met een erkende bekwaamheidsregistratie in de psychodiagnostiek, minimaal (op het niveau van) de BIG-registratie Gezondheidszorgpsycholoog. De K&J-registratie van het NIP en de registratie orthopedagoog-generalist (of diagnostiek) van de NVO voldoen hieraan.

Een kopie van de dyslexieverklaring is nodig voor het (digitaal) leerlingendossier.

Doel dyslexiebeleidsplan

Het dyslexiebeleidsplan beschrijft wat het Zuiderzee College met het dyslexiebeleid wil bereiken (missie) en wat de uitgangspunten zijn bij het realiseren van het doel (visie). Het document dient ter kennisgeving/inzage voor betrokken personen en dient toegankelijk te zijn. Jaarlijks wordt het beleidsplan geëvalueerd en bijgesteld om ontwikkelingen en modernisering te waarborgen en om ervoor te zorgen dat het beleidsplan aangepast is op nieuwe (wetenschappelijke) inzichten.

3. ONDERSTEUNING OP HET ZUIDERZEE COLLEGE

Signalering en onderzoek brugklas

Het Zuiderzee College verbindt zich aan de afspraken zoals gesteld in het Dyslexie Convenant po-vo Zaanstad (2018). In dit document staat beschreven dat er in het primair onderwijs aan actieve signalering gedaan wordt. Zodra leerlingen instromen op het Zuiderzee College vindt er een screening bij alle leerlingen plaats, via het digitaal programma NUMO. Deze wordt tijdens de lessen Nederlands afgenomen. Als deze screening reden biedt tot verder onderzoek, zal de dyslexie coördinator van school een vooronderzoek dyslexie afnemen. Als de resultaten van dit vooronderzoek reden geeft om verder te onderzoeken, wordt er door het Zuiderzee College een Remedial Teaching traject gestart. Leerlingen die meedoen aan dit traject zullen gedurende 10 weken remedial teaching krijgen. Zij oefenen lees-en spellingmodules in NUMO. Na 10 weken zal de dyslexiecoördinator bij de leerling een nameting doen. Mocht uit deze nameting blijken dat de leerling geen of nauwelijks vooruitgang heeft geboekt (na voldoende inzet en remediëring), wordt de leerling aangemeld voor een officieel dyslexieonderzoek. Van zowel leerling als ouders wordt betrokkenheid en inzet verwacht, zonder regelmatige oefening, kan de aantoonbare progressie niet worden vastgesteld en kan geen dyslexie onderzoek worden afgenomen. Het onderzoek wordt afgenomen bij het Dienstencentrum (locatie Saenstroom OPDC). De kosten voor dit onderzoek worden gedeeld door ouders en school. Uit dit onderzoek zal blijken of de leerling officieel de diagnose heeft.

Leerlingen die instromen met een officiële dyslexieverklaring worden door het deelnemen aan groepsbijeenkomsten bekend gemaakt met de faciliteiten op het Zuiderzee College en het dyslexiebeleid. Tijdens de groepsbijeenkomsten oefenen de leerlingen met verschillende ondersteuningsfaciliteiten. Dit betreft ondersteuningssoftware (zoals Claread/Dedicon, leespen) en analoge ondersteuningsfaciliteiten (zoals bijvoorbeeld lezen met een leesliniaal, lezen met een vergroot lettertype en gebruik van regelkaarten). Tevens ontvangen de dyslectische instromers hun faciliteitenkaart en groene stickertje¹. De dyslexiecoördinator maakt melding in Magister van de dyslectische leerling.

Signalering en onderzoek bovenbouw

Wanneer er bij leerlingen in de bovenbouw een vermoeden van dyslexie bestaat, kan er geen onderzoekstraject meer worden gestart door het Zuiderzee College. Het vermoeden van dyslexie zal met ouders besproken worden door de mentor en dyslexiecoördinator. Na het gesprek zijn het de ouders die bepalen of er extern onderzoek wordt gedaan naar dyslexie. Zij regelen en betalen een dergelijk onderzoek zelf.

Instromers

Leerlingen die na aanvang van de brugklas instromen op het Zuiderzee College worden aan de hand van het digitale programma NUMO, gescreend op dyslexie, daar zij niet in de brugklas gescreend zijn. Instromers van de Internationale Schakelklas (ISK) zijn een uitzondering op de regel. Deze leerlingen komen

¹ Zie voor uitleg alinea **faciliteitenkaart en stickertjes** op pagina 6

vanwege hun nog maar korte kennismaking met de Nederlands taal niet in aanmerking voor een dyslexiescreening.

4. BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING

De begeleiding en ondersteuning die dyslectische leerlingen op het Zuiderzee College krijgen, zijn in dit beleidsstuk opgenomen.

Faciliteitenkaart en stickertjes

Alle dyslectische leerlingen krijgen een faciliteitenkaart. Op de faciliteitenkaart staat aangegeven bij welke faciliteiten de leerling baat heeft. De faciliteiten die aangegeven staan, zijn ontstaan uit de aanbevelingen uit de officiële dyslexieverklaring van de leerlingen. De in te zetten faciliteiten kunnen per leerling verschillen.

Daarnaast ontvangen alle dyslectische leerlingen groene stickertjes. De stickertjes zijn bedoeld om op toetsen te plakken. Daarmee kunnen de leerlingen bij docenten aangeven dat zij dyslectisch zijn, waarop de betrokken docenten een eventuele aangepaste beoordeling kunnen verrichten.

De faciliteitenkaart kan de volgende faciliteringsmogelijkheden bieden:

- extra tijd voor proefwerken/overhoringen, PTA's en examens
- aangepaste beoordeling spelling. Dyslexiefouten niet rekenen
- extra mondeling overhoren i.p.v. schriftelijk
- gebruik van 'tekst-naar-spraak-software'
- aantekeningen controleren en/of op schrift aanbieden
- gebruik computer met spellingscontrole
- gesproken boeken/teksten toestaan
- luistertoetsen met langere tijd tussen vraag en antwoord aanbieden
- gebruik spellings-/regelkaarten

Technische hulpmiddelen

Alle leerlingen op het Zuiderzee College dienen een laptop aan te schaffen. De (huur) kosten daarvoor zijn geheel voor ouders. Sommige zorgverzekeraars vergoeden technische hulpmiddelen voor dyslexie. Ouders kunnen navraag doen bij hun zorgverzekeraar voor de actuele reglementen omtrent vergoedingen.

Het Zuiderzee College beschikt over een schoolbrede licentie van ClaroRead. ClaroRead is dyslexiesoftware voor de pc. Leerlingen kunnen er onder andere teksten uit hun lesboeken mee luisteren. Leerlingen die ClaroRead willen gebruiken op toetsen, dienen vanaf het begin van hun schoolcarrière op het Zuiderzee College, of vanaf de diagnosestelling, regelmatig op school en thuis met ClaroRead te werken. Via de dyslexiecoördinator kan de software aangevraagd worden. De software is voor leerlingen gratis.

Digitale/ingesproken lesboeken worden door een boekenfonds vergoed. Leerlingen kunnen digitale/ingesproken boeken aanvragen via de dyslexiecoördinator.

Ondersteuning

Elke leerling krijgt, naast de ondersteuning in de klas, ook ondersteuning buiten de klas. Twee maal per jaar komen dyslectische leerlingen uit hetzelfde leerjaar

bij elkaar tijdens de Tips en Tricks-bijeenkomst. Tijdens de bijeenkomst krijgen leerlingen tips en tricks aangereikt voor het omgaan met dyslexie en kunnen zij tips en tricks uitwisselen. Als leerlingen tussendoor vragen hebben, kunnen zij dit met de dyslexiecoördinator bespreken. Niet alleen de leerlingen, maar ook hun ouders en betrokken docenten kunnen zich wenden tot de dyslexiecoördinator.

5. ORGANISATIE EN COMMUNICATIE

School

Het dyslexiebeleid is beleid om de dyslectische leerlingen van het Zuiderzee College het best passende diploma te laten halen. Het gehele team van werknemers zal meewerken aan en zich inzetten voor passende en realiseerbare ondersteuning.

Het Zuiderzee College heeft een coördinator ondersteuning en begeleiding die verantwoordelijk is voor het registreren van de dyslectische leerlingen en het verkrijgen van de dyslexieverklaring.

Het Zuiderzee College heeft een dyslexiecoördinator die in contact staat met en het aanspreekpunt is voor leerlingen, diens ouders en docenten. Tevens verzorgt de dyslexiecoördinator de benodigde registraties in Magister, zodat de dyslectische leerling onder de aandacht blijft bij de betrokken docenten.

Mochten er zich problemen voordoen tijdens de lessen met betrekking tot facilitering, beoordeling of begeleiding, dan bespreekt de leerling dit eerst met de desbetreffende docent en eventueel de mentor. Mochten de problemen aanhouden, dan zal de dyslexiecoördinator hierbij betrokken worden op initiatief van de leerling, ouder(s) of mentor.

Het dyslexiebeleid wordt aangepast naar aanleiding van nieuwe (wetenschappelijk) inzichten en modernisering van faciliteringsmogelijkheden. Het Zuiderzee College heeft een dyslexiecoördinator die zich elk jaar laat informeren over nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen meegenomen worden in de jaarlijkse evaluatie van dit beleidsstuk.

Leerlingen en ouders

Leerlingen mogen gebruik maken van de voor hen geldende faciliteiten, beschreven zoals op de faciliteitenkaart. Leerlingen dienen dat zo consequent mogelijk te doen. Als er faciliteiten gewenst zijn die niet op de kaart staan dan kunnen die besproken worden door leerlingen en ouders met de dyslexiecoördinator. De eenmaal gekozen hulpmiddelen worden eveneens consequent ingezet. Daarnaast zijn de leerlingen present op de afspraken met de dyslexiecoördinator.

6. INFORMATIE IS TE VINDEN OP:

www.dyslexiecentraal.nl

www.steunpuntdyslexie.nl

www.examenblad.nl

www.stichtingdyslexienederland.nl

www.lexima.nl

www.claroread.nu

www.dedicon.nl